



JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 24. srpna 2023
č. j. MSP-289/2023-ODKA-SPZ/5
Počet listů: 2
Přílohy: 1



Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: obv. M. Z. – stížnost pro porušení zákona

Přílohy:

- trestní spis Okresního soudu v Pardubicích sp. zn. 12 T 158/2022

Podle § 266 odst. 1 trestního řádu podávám ve prospěch obviněného M. Z.,

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 31. 1. 2023, sp. zn. 12 T 158/2023-84.

Napadené rozhodnutí

1. Rozsudkem Okresního soudu v Pardubicích ze dne 31. 1. 2023, sp. zn. 12 T 158/2022-84, byl obv. M. Z. uznán vinným přečinem krádeže podle § 205 odst. 2 tr. zákoníku. Předmětného jednání se dopustil způsobem uvedeným ve výroku napadeného rozsudku.
2. Za tento přečin a dále za sbíhající se přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a), odst. 2 tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Jihlavě ze dne 26. 9. 2022, sp. zn. 10 T 90/2022-99, který nabyl právní moci dne 7. 12. 2022, byl podle § 205 odst. 2 tr.

zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 15 měsíců. Podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku byl pro výkon trestu zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 75 odst. 1, odst. 7 tr. zákoníku mu byl dále uložen trest zákazu pobytu na území okresu Jihlava a okresu Pardubice v trvání 2 let. Podle § 228 odst. 1 tr. řádu bylo obviněnému uloženo zaplatit na náhradě škody poškozené společnosti XY, částku 5.667 Kč. Podle § 43 odst. 2 tr. řádu byl zrušen výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Jihlavě ze dne 26. 9. 2022, sp. zn. 10 T 90/2022-99, který nabyl právní moci dne 7. 12. 2022, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

3. Rozsudek nabyl právní moci dne 6. 5. 2023.

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

4. Podle čl. 40 odst. 3 LZPS má obviněný právo, aby mu byl poskytnut čas a možnost k přípravě obhajoby a aby se mohl hájit sám nebo prostřednictvím obhájce. Jestliže si obhájce nezvolí, ačkoliv ho podle zákona mít musí, bude mu ustanoven soudem. Zákon stanoví, v kterých případech má obviněný právo na bezplatnou pomoc obhájce.
5. Podle čl. 40 odst. 4 LZPS má obviněný právo odepřít výpověď; tohoto práva nesmí být žádným způsobem zbaven.
6. Podle § 36 odst. 1 písm. a) tr. řádu musí mít obviněný obhájce už v přípravném řízení, je-li ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody, ve výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody nebo na pozorování v zdravotním ústavu.
7. Podle § 202 odst. 4 tr. řádu hlavní líčení v nepřítomnosti obžalovaného nelze konat, je-li obžalovaný ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody nebo jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let. V případech nutně obhajoby dle § 36 tr. řádu nelze konat hlavní líčení bez přítomnosti obhájce.

Posouzení předmětné věci

8. V posuzovaném případě je ze spisového materiálu zřejmé, že návrh na potrestání a předvolání k hlavnímu líčení byly obviněnému doručeny do vlastních rukou dne 17. 1. 2023, a vzhledem k tomu, že se dne 31. 1. 2023 k hlavnímu líčení bez omluvy nedostavil, rozhodl Okresní soud v Pardubicích podle § 202 odst. 4 tr. řádu o konání hlavního líčení v jeho nepřítomnosti. V průběhu hlavního líčení pak byly provedeny všechny dostupné důkazy a vyhlášen odsuzující rozsudek.
9. Až následně, zřejmě ze zprávy Obvodního oddělení Policie ČR Lomnice nad Popelkou ze dne 24. 3. 2023 (viz č. 1. 91 spisu), Okresní soud v Pardubicích zjistil, že se obviněný Z. nachází ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Rýnovice, a to již od 20. 1. 2023.
10. Shora uvedeným rozsudkem Okresního soudu v Pardubicích tedy došlo k porušení zákona v neprospěch obviněného Z., neboť dne 31. 1. 2023 nebyly splněny procesní podmínky pro

konání hlavního líčení v jeho nepřítomnosti, a zároveň v té době nebyl ani zastoupen obhájcem, byť se již od 20. 1. 2023 nacházel ve výkonu trestu odnětí svobody, tudíž byl dán důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 1 písm. a) tr. řádu.

11. V obdobném případě již rozhodoval Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 30. 9. 2015, sp. zn. 4 Tz 22/2015, týkajícím se případu, kdy pro vyhlášení rozsudku ve vztahu k obviněnému v hlavním líčení nebyla splněna základní procesní podmínka uvedená v § 202 odst. 4 věty druhé tr. řádu ve spojení s § 36 odst. 1 písm. a) tr. řádu, čímž nepochybně došlo k výraznému zásahu do práv obviněného na obhajobu.
12. V této souvislosti též Ústavní soud v nálezu ze dne 7. 1. 2002, sp. zn. I ÚS 592/2000, označil právo na obhajobu za jedno z nejdůležitějších základních práv obviněného, napomáhající taktéž k dosažení spravedlivého rozhodnutí „vydaného nejen v zájmu trestně stíhané osoby, ale nepochybně také v zájmu demokratického právního státu, založeného na účtě k právům a svobodám člověka a občana.“
13. Pro případ, že by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o této stížnosti pro porušení zákona v neveřejném zasedání, s takovým postupem souhlasím.

Návrh

14. S ohledem na výše uvedené si dovoluji navrhnout Nejvyššímu soudu ČR, aby:
 - 1) podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že rozsudkem Okresního soudu v Pardubicích ze dne 31. 1. 2023, sp. zn. 12 T 158/2022-84, byl porušen zákon v neprospěch obviněného M. Z. v ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) trestního řádu a zároveň v ustanovení § 202 odst. 4 trestního řádu;
 - 2) podle § 269 odst. 2 trestního řádu zrušil napadený rozsudek Okresního soudu v Pardubicích ze dne 31. 1. 2023, sp. zn. 12 T 158/2022-84, v celém rozsahu, jakož i další rozhodnutí na zrušený rozsudek obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu;
 - 3) podle § 270 odst. 1 tr. řádu přikázal Okresnímu soudu v Pardubicích, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl, případně postupoval podle § 271 odst. 1 trestního řádu.

